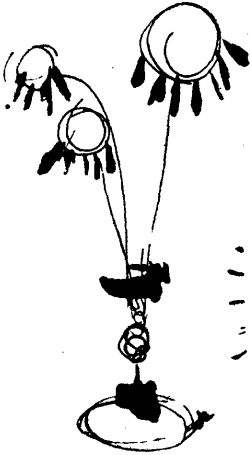

FIATAL NÉMET KÖLTŐK

Dalolnom kéne

René Altmann

*Bécs szülte Chicagot Chicago
szülte Chicagot*

*Minden lépés egy villányi fű
villányi fű
a vállon*

*Fűszagú dolgokról
kéne dalolnom*

Felkelő rózsák

Jürgen Beckelmann

BEISMERÉS

*Legyünk őszinték
Vágyunk a rózsá
Az éjszakában
Kivirágzó rózsá*

*A kemény szó
A hideg arc
Nem más mint tattetés*

*Nem áll
A tények logikája
Hazudók
A műszerek érzékeny túje
Nem hiszünk már
Újságok igazában*

*Csodát várunk reméljük
Eljön
Amíg még itt vagyunk*

BIMBONYILÁS

*Egy rózsafa
Lombtalan didergő
Megvetette lábát a jégen
És fölnyújtotta virágait
A hó fölé*

*Ez volt a jel
A rózsá-felkelésre:*

*Lángokkal fut a rózsafa
A földön
Izzón a világos éjben
Lázadnak a rózsák
A gyilkos nap
Sötét fenyegetése ellen*

*Virágbaborul a föld és az embernek
Nincs hatalma
A szerelem és a béke fölött*

Valentin Polcuch

*Amikor az a nagy pille
lettél,
amely bársony lázban
az ablakomnál
virágba bomlott,*

*Amikor az a zöld kígyó
lettél,
amely az idegen páfrányok közt
a szememet
megigézte,*

*Amikor az a valószínűtlen madár
lettél,
amely a csepergő lombból
a nevemet
hívta,*

*A kapualjban idegesen
kerestem a villanyt,
elbágyadva
a rám váró emeletektől.*

Téli táj

Horst Bienek

Azelőtt biztosan sokkal hidegebb volt.

*Egészen jól emlékszem,
Arcunkon langyos szelek álmával
A Kilimandzsáró lábánál hevertünk,
A fagy egyenletes szeleteket metszett le belőlünk
És hívtuk, hívtuk veszettül
Az ég és a föld tüzeit.*

Varázs-lasszónk lehúzta a napot.
Cselédünk lett és királynőnk.
A vizet borrrá változtatta,
Egy búzaszamból tizezret költött,
Hóvihar után számum;
De a hegytetőkön érintetlenül
Kristályos téli táj
Hirdeti az évszázadokat.

Minden tél: egy-egy hegy a Nem-hez
Haláltan-óra.
(És nagyon hideg.)
Nehéz
A hóhullásban
Könnytelen maradni.

Nehéz
Kakasszó előtt
A testvéredről faggatók
Szemébe nem nevetni.

Nehéz
A szerelem alkonyában
Fölcsapó lángok közé
Le nem borulni.

Mindegyikünk egy-egy Kilimandzsáró.

Ellenállás

Horst Bienek

I.

Elvegyültek
Imák és forradalmak.

Ti bújtatok
Vagy eladtátok a testvéreteket,
Vagy megszöktetek az égő meredélyről,
Vagy még mélyebbre hajoltatok a lombikok fölé,
Vagy sírtatok.

Mi meg félelem nélkül hevertünk a tűzbe,
Bennünket lángok jegyezték el örökre,
És a visszanyelt vallomások parázsszele
Töltötte meg a szemünk elhagyott árkat.

Amikor felébredtünk,
Elvegyültünk közetek,
Hangosan szoltunk, de senki sem értette a nyelvünk:

Az a nyelv volt, amelytől az acéi dél
Diadalmas nyilakkal átfürt este lesz,
S hóval együtt a zászlók felejtett terhét
A tetőkről feketén lesodorta,
Az árulónak bélpoklos kételyt küldött,
A szelídet és ájtatoszt rajtakapta,
Amint éppen árulja az erényét.
Ezek a szavak már nem is voltak: versek.
Voltak: minden idolognak születése.
Halak és manók voltak,
Hogyha halat és manót mondtunk.
Sziklák és villámok voltak, őzek és dobok voltak,
Hogyha sziklát és villámot, őzet és dobot mondtunk.
Pernyék és házak, gyászok és hitek voltak,
Hogyha pernyét és házat, és gyászt és hitet mondtunk.

Senki sem állíthatja, hogy nem látott minket:
A fejünket tüskésdrót övezte,
Szuronyok írták a homlokunkra
A hallál egyenleteit,
És az ellenség türelmetlen golyóit
Különös szirmokba feslettek rajtunk.

De rendeztünk
Imákat s álmokat.

II.

Hangosan szolunk, de senki sem érti a nyelvünk.
Mégsem csodálkozunk,
Mert a mi nyelvünk
A holnap nyelve.

III.

Kérdem tőletek, mit csináltok?

Furcsa holdtájakat festegettek,
És sírtok.
Bárakban táncoltok, a mámor pincéiben.
És ünnepeyes ajkakkal zümmögitek:
The song of the sweetest dream.
Újságokban a bűnözés rovatát böngécszitek
És sírtok.
A földalattiban
(Bábel és Vineta közt)
Létről és nemlétről meséltek
És sírtok. A totó tudomány lett nektek
S a tudomány totó.
És sírtok.
Okos diagnózist szállítottok rendelésre,
De orvosságot nem írtok elő.
A könyveitek tele nagy szavakkal
Fételemről és halálról.

De méltatlanok vagytok a halálna,
Hisz oly sokan halnak meg méltón.

IV.

Közülünk senki sem sír.
Közülünk senki sem sír.
Közülünk senki sem sír.

V.

Legyőztek.
Az imák és forradalmak.

Igazolvány

Günter Bruno Fuchs

Ott lakom a papirosaimat
ellenőrző rendőr léptei mögött.
Egy közepesen használhatatlan rompincében,
a nyugdíjas szél aggtelepén.

Lakhelyem: lebegő kalitka,
egy papagájjal, amely törvénykönyveket
bifláz szorgalmasan.

Lakhelyem
a nyilvános csendháborítás terén
égő cirkusz —
a köszöntésem
kézről-kézre ereszkedik le hozzád,
a köszöntésem
az utolsó kötélátacos
a lángoló kupola alatt.

Kis szürke holdak

Konrad Hansen

*Csillagok arany árnya hull az utakra
Az utakra szigettől szigetig.
Az útszegélyen nyüzsgő kis holdak.*

Kis szürke holdak...

*Számold meg, hányan vannak, ha bírod; — vagy hagyjad:
Talán a játszó árnyak is elvesztették már őket.*

Kis szürke holdak.

*Halk lélegzés por és nefelejts közt
Homorú fekvés egy harmatcseppben
Álom a lópaták alatt, az aszfalt rései mentén.*

Kis szürke holdak:

*LÉLEGZÉS, FEKVÉS, ÁLOM.
Közbül a rohanó élet.
Csillagok arany árnyában az utakon
Az utakon szigettől szigetig.*

Égövek

Jürgen Becker

I.

*Láttam,
nem lázálomban,
a déli nap magas fényénél
halakat láttam,
amint a folyókkal szárazföldre vetődtek,
s árvíz után a rétek fűvét legelték.
Hallottam,
nem susogás volt
a sásban,
Hallottam, hogy összeesküvést szóttek,
vásár volt Sorrentóban,*

elvesztett országukat akarták visszavenni
és az esőben reménykedtek bolondul.

Láttam érkezni,
nem gályaszám,
darabszám,
láttam feketéket megérkezni a repülőterekre,
eljöttek hazulról, hogy kitanulják a szokásainkat,
hogy kitanulják a fagyások kezelési módját.
Álmokat láttam,
melyekben őket a hó ejtőernyős erői,
minket pedig a homok szárazföldi csapatai szálltak meg egy
rohammal.

Tudtam, hogy csak a vándormadarak
őrizték meg az őstőneiket
és ha úgy jön,
más égőben is megélnék.

Féltem, hogy ez az egybúkiságunk
a növényekhez tesz hasonlókká minket,
melyeket a gyökérzet
a forrásokhoz közel,
de
a ramlásához is közel,
egy fényéven át lekötve tart erősen.

II.

Vannak bennem bizonyos csökevények,
melyek az eredetemet
halaktól,
feketétől,
vándormadaraktól
és növényektől származtatják,
mégsem vagyok biztos,
ki a testvérem,
mind vagy csak némelyik.

Az bizonyos, hogy mostani létem
jövendő nemlétem magját neveli,
csak az a kérdés,
melyik ég melyik esője és
melyik ég melyik napja
ápolja vagy öli
ezt vagy azt a magot.

Semmi kétség, hogy minden,
amit láttam,
amit hallottam,
amit álmodtam,
amit féltem és tudtam,
a ma még ható réteg
felcserélését jelzi,
s ezért van, hogy a nap a bőrét
éjjeli szállásra
cserzi
és az éj sötét alsóneműjét
potom áron
eladja.

Mert abból, hogy holmi törvényekkel,
 mozgó képekkel, kóc belekkel, füsti beszéddel bibelődünk,
 az következők,
 hogy felismerjük az összefüggést
 zászlóvetés
 meg árbocszentelés közt,
 a halak összeesküvése
 meg a feketék fölfedezése közt,
 és az következők,
 hogy a hajóorr szemlélőmást megfordul
 és tat lesz,
 és az következők,
 hogy a fiúl kitépott nyelvek beszédét
 érti
 s a por emlékezetében
 a hegyek halott dicsősége
 a partfövényen enyhe fodrokat mintáz.

Kirké avagy párlzsi jelentés

Hans-Christtan Kirsch:

Sziget a szélben.
 Kerestünk
 szigetet.

A halak zöld manduláról énekelnek.
 Pergamenparton véres békacombok
 elhányva.
 Talpunk alatt olvashatatlan hínár.

Kén.

De

még
 partraszállás előtt
 aranykakast áldoztunk
 kerestünk
 vizet.

Levegő

homok

só

puhította a bőrt

mohák behelnek álmat a karnak.
 Sáfrány burjánzik az iránytűn
 elcserélte a fák közt
 bűz terjedt

húsát

hús álomkóros tetemből
 a földalattin Quai de la Rapée
 és Gare d'Austerlitz között

gépolaj
 hullaszag
 forgács
 dialektika
 értelmetlen szép szavak
 kábítószerei

vagy

rotonda
rotonda

sűrű olaj buggyan a kút szájából
az orrlikai gyengédek, mint egy nőstényszamaré
álarca mykénei
aranypléh

lepihentünk,
s a tűzbe fűjt

szikrák tűhögtek

fekete disznócsorda
hirtelen rohama

Egy-egy hosszú sugárút
végtelen rózságy.
Lekaszálni, csoda nagy móka volna.
Vagy legalább jeget dugva a nyelvünk alá,
lelőni azt a sok elképesztő holdat
s valahány autónak
hamukeresztet rajzolni homlokára.

Ó bolond rejtvény: Shalimar

A rácsok az Isle St. Louis-on
őrzik a port

állítsd le malmodat
Liu.

Itt megalvadt az idő

mediterrán agyagcserepek
mirev váza
a táplálékunk

átvonta fésűjét nyárhajában

csipkái szélből

csupán a „douce“ szó írja körül a Szajna folyását
a Cité és a Louvre között

És mi
fajankók az eleganciához
mélyre merültünk
borba
és földbe
küszöbön át
hamába
gőzölő gégeken
át
egy hangba, amely így énekelt:
Ó ti, mért jöttök állat képében
s nem egyszerű gyilkosok gyanánt.
Buzgón faljuk a mákkot
s olykor emlékezünk,
milyen gyönyörű volt az asszony

olajág sajtolt az ingéből
a teste abszinttal volt átítatva
mikor a szerelmes holdat
elefántcsont ágyára vonta

ganaftúró mászik arcomon
a memyzetem hó lett
elmúltam mint a többi rossz.

Ács Károly fordításai